

1889

HETILAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SCHVARCZ SÁNDOR könyvkereskedése, hová úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések is küldendők. Kéziratok vissza nem adódnak.

Előfizetési díj: Egész évre . . . 2 frt Fél évre . . . 1 frt Hirdetési díjak: Egész oldal 16 frt Fél . . . 8 frt 50 Negyed . . . 4 frt 50 Bélyegdíj 30 kr. Többzárú hirdetésnél megfelelő engedmény. Nyilttér petít sora 10 kr.

A nemzet legmostohább gyermeke.

Törvényhozásunk, közoktatási miniszteriumunk, megyék, városok, testületek, magánosok százezreket áldoznak évente dalnokok-, tornászok-, ügyes képfaragók-, festők-, művészi talentumot tanusító iparosokra. A jó énekest az operához 10—15 ezer frt évi fizetéssel szerződtetik; egy kitűnő tornász hasonló díjazásban részesül; képfaragó, festő és ügyes iparos tanulmány-utra megy az állam pénzén, gyakran megyék, városok, testületek és magánosok támogatása mellett.

Nemes tettet követnek el minden esetre ilymódu támogatás mellett, az izlés fejlesztésére hathatósan működnek közre és a közönség az ily külföldről kiművelten visszatérő tehetségeket, ha pártolja, elismerésre méltó törekvést tanusít.

Es ez jól történik így, ezt megkívánja nemzeti fejlődésünk. Van azonban a nemzetnek még egy, nemesak tán, hanem bizonyosan nagyobb ilyenekre méltó gyermeke, melyet sajnos sem fölülről, sem alulról nem pártolnak, nem támogatnak; pedig e hazának szülöttje az, mely évezredek múltán is tanuságot fog tenni létünk, létjogosultságunkról. Görögország nincs többé, a római birodalom elenyészett, de él még nagyszerű költészetében, örökké fénylő irodalmában. Hirdetik ezt egy Homeros, egy Ciceró, Virgil stb. Élnek az elenyészett nem-

zetek irodalmukban, mely által hirdetik ez ezredek után is nagyságukat.

Irodalmában él a nemzet, sajuos azonban mi magyarok az irodalmat annyival sem támogatjuk, a mennyit egy jó módu alföldi kisbirtokos agaraira költ. Az irodalom a legmostohább gyermeke a nemzetnek.

Ez jutott eszünkbe, midőn az „Irodalmi kalauz“ mutatványszámát átlapozgattuk és „Hamupipőke“ című cikkét olvastuk. Karácsony és újév előtt, midőn a hívők inkább emlékeznek meg a mostoha gyermekekről, időszerűnek találtuk t. olvasóink figyelmét e mostohára is felhívni, közöljük tehát itt az „Irodalmi kalauz“ beköszöntő cikkét:

Hamupipőke.

Hol volt, hol nem volt, hetedhétországon volt, volt egyszer egy könyv. Annak bizony elég ideje volt gondolkodni, tűnődni, mert senki se tördött vele. De ő nagyon boldogtalannak érezte magát ebben az elhagyatottságban és így történt, hogy elkeseredésében egy verőfényes napon panasza fakadt, s az őt környező, közömbösen a világba bűvészködő falaknak imígyen kezdett keseregni, nem törődve, meghallgatják-e őt, vagy sem:

„Nem joggal nevezhetem magam“ — kezdé „a magyar ház hamupipőkéjének s nincs-e alapos okom elhanyagolásról, mellőzésről panaszkodnom?“ Vajjon a magyar családfők között hány, lehet, aki midőn összeállítja jövő évi költségvetését, abba a „könyvek“ című tételt is beiktatja? Azt hiszem édes kevesen. Szivarnak, bornak, kirándulásoknak, kártyaveszteségeknak, no meg szabónak, doktornak, patikusnak csak kerül rovat, de könyveknek, azoknak nem futja, vagy ha mégis, akkor is csak iskolakönyvekről van szó, a miknek beszerzését

fájdalom nem lehet elkerülni s ezért van is panasza, hogy a tanárok és könyvkereskedők nem tudnak mást, mint ujakat gyártani, ugy annyira, hogy az antiquárhoz se lehet menni értők, holott pedig mennyivel olcsóbb volna, ha a jhaladás ezen a téren szünetelne s az ember potom áron összevásárolgathatná a régi rendszerteket.

Egy szóval könyvekre nem jut, inkább ezer hasznavehetetlen csesebecsére . . . de hát nem akarom a világért se elrontani a dolgomat a nőknél. Az ő pártfogásuktól még mindig legtöbbet várok.

Nos hát iskolakönyvtől, naptártól eltekintve, csak vajmi ritkán jön kérdésbe a könyv a családban, legfeljebb ha aziránt forog fönn kétség, vajjon a fiatal párnak valamely irodalmi diszmű, vagy ezüst theasztró adassék-e nászajándéknak. De ne aggódjunk, legtöbb esetben theasztró marad a győztes.

Hogy bennünk könyvekben lelje valaki örömet, az bizony egy pár hóbortos szobatudóst leszámítva, még mindig vajmi ritkaság. És ha akad is, a ki megvesz bennünket, hányan vannak, a kik arra is gondolnának, hogy szép és tartós ruhánk legyen, a kik elmenjenek a könyvkötőhöz s azt mondják neki: „Mester uram jól csinálja s időt is vegyen magának. Ide ilyen aranyvonalat, ide meg emilyen csillagoeskát; ezt a papirt táblának, amaszt belsejének. Aztán jól vigyázzon, hogy a hátezim se ferde, se hibás ne legyen s nyitva maradjon a könyv, ha föltárom, mert különben nem érti a mesterségét!“ E helyett inkább azt halljuk: „Gyorsan készüljön, olcsó legyen!“ A mester el is készíti aztán kívánság szerint, s az is a fajtája.

Minek könyvet vásárolni? mondja a családapa, Tenger pénzbe kerülnek, s ha esztendőre el akarom adni, 10 krt se kapok kilójáért, azon felül még el is bolondítják az ember fejét.

Hát bizony akad ilyen is. Ezek megvásárlá-

TÁRCSA.

A boros üveg hatalma.

(Franciaiából.)

Az első szultán, ki bortól megrészegedett, IV. Amurat. Az alkalom, mi őt arra vivé és a szeretet, mi benne azután ez ital iránt támadt, megérdemlik, hogy róluk megemlékezzünk.

Midőn egy napon a szultánoktól használni szokott áruhában nyilvános helyen sétált, egy Bécri-Mustapha nevű közemberrel találkozott, ki részegségében tántorogva járkált.

E látvány új volt rá nézve. Ki az az ember? azt válaszolták, hogy az egy részeg ember s mi alatt megmagyaráztatta magának, hogyan lett az részeg; Bécri-Musztapha, mivel őt nem ismeré, parancsoló hangon kiálta rá, hogy térjen ki az ő utjából. Amurat e vakmerőségtől meglepetve akaratlanul így szólt:

— Tudod-e nyomorult, hogy én vagyok a szultán?

— És én, felelt a török, Bécri-Mustapha va-

gyok. Ha el akarod adni Konstantinápolyt, megveszem s akkor te leszel Mustapha, én pedig a szultán.

Amurat bámulata növekedett s kérdé tőle, min akarja megvenni Konstantinápolyt.

— Ne okoskodjál, így szól hozzá a részeg, mert megveszlek téged is, ki csak egy rabszolgánőnek a fia vagy. (Tudnivaló, hogy a szultánok a szerail rabszolgánőitől születnek.)

E párbeszéd oly csodálatosnak látszott a „nagy ur“ előtt, hogy megtudván, miszerint Bécrinek pár óra mulva megjön az esze ismét, palotájába viteté őt, hogy megfigyelje, mi marad meg benne ezen „ihletettségéből“ és hogy mit fog ő maga gondolni mindarról, amit majd emlékezetébe hoz ez állapotából.

Néhány óra mulva Bécri-Mustapha, ki mámorát aranyos szobában aludta ki, fölébredt s nagyon csodálkozott azon állapotban, melyben magát találta. Elbeszélék neki kalandját s azon ígérte, melyet a szultának tett. Borzasztóan megijedt, s mivel jól ismerte Amuratnak kegyetlen természetét, azt hitte, elérkezett utolsó órája.

Azonban összeszedte egész lélekjelenlétét, és

hogy valami módon elkerülhesse a halált, rémületből támadt haldoklást színlelt, mondván, ha nem adnak neki bort, hogy ismét életre keljen, bizonyos, hogy azonnal meghal. Örei, kik valóban félték, hogy meghal, mielőtt a szultának bemutatnák, hozattak neki egy palaczk bort, miből csak szinleg ivott valamit, hogy alkalma legyen azt ruhája alá rejtteni.

Ezután a szultán elé vezették, ki ajánlatait eszébe hozván, követelte, hogy fizesse le Konstantinápolyt az árát, mint azt ajánlotta.

A szegény török elővette a palaczkot s így szólt: — Uram, ez az, mi Konstantinápolyt velem tegnap megvetette; és ha neked oly gazdagságod volna, mi akkor nekem volt, többre becsülnéd az egész világnál.

Amurat kérdé tőle, hogyan lehet az? A részeg így szólt:

— Nincs szó másról, mint ez isteni folyadék lenyeléséről.

A szultán meg akarván azt kíváncsiságból kóstolni, megivott belőle egy nagy pohárral és annak hatása igen gyorsan lön egy oly fejben, mi soha nem érzett még borgőzt. Kedve oly nagy

sát nem is tanácslom én s ebből is láthatjátok, hogy magam is a jó könyvek közé tartozom.

De azért ne higgyjétek, hogy én a könyvkereskedők érdekében beszélek. Hogy azokból mi lesz, nem kérdelem. Ha nem jövedelmez nekik többé üzletök, hadd áruljanak sonkát, sajtot, a minék mindig és mindenütt van kelete, no meg aztán jövedelmezőbb is a könyvkereskedelemtől.

Az írók érdekében meg pláne nem szölok. Azok javíthatlan balgák, akik okosabb pályát is választhattak volna, mint a milyen a scriblerség. Vajjon nem mondta-e ifjuságukban mindegyiküknek apjuk, hogy ne firkáljanak, hanem lassanak valami okosabb és állandóbb jövedelem után, akár csak a műlovarság volna is az. Őket nem sajnálom, ugy kell nekik, minék futkosnak a muzsu foszlott köténye után.

Nem érettek, hanem tisztán pro domo beszélek, a ki már évek óta állok itt vagyos gazdám polezán több szomszédommal. De milyen e szomszédság! Mellettem jobbról áll az öreg Hilarire néni „szakácskönyve” a melynek receptjeit már mind könyv nélkül tudom, balról pedig a „déliab naplár” 1856-ból; aztán jön Kazinezy munkáinak az V. és VIII. kötete józsu szunnyadozásban, melyből három év óta nem zavarta föl senki. Utánuk állanak „Balatonfüred és gyógyhatása” és a budapesti lakjegyzék 1869-ből. Ha a pök, mely hat hét óta mögöttem tanyázik nem társalogna velem, semmi összeköttetésem se volna már a világgal.

Aztán meg hogy kerültem én ide? Bizony nem pénz árán! Én is csak ama köleszött könyvek egyikéhez tartozom, a miket sohase adnak vissza. Annak most ép öt éve, s azóta se vett kezébe senki. Miután pedig nem tudom, gazdámval hogy lépjek összeköttetésbe, kétségbeesésben a közönséghez fordulok, segítsen rajtam. S ha már nem tud visszaadni régi gazdámval, hol oly jól éreztem magam, gondoskodjék legalább arról, hogy ne maradjak oly elhagyatottan egyedül. Tedl oh publikum, hogy a könyvvásárlás újra divatba jöjjön s akkor majd az én gazdám is hódol a divatnak én pedig új, hozzáim méltóbb társakat fogok kapni, s meg lesz a kör, szellemi közlekenységemnek. De ha tenni akarsz, tedd mielőbb, különben megöl az unalom és a por.

Igy panaszkodott a szegény könyv, és nem hiába. Igaz, nem a nagy közönség segített rajta, annak ezer egyéb fontosabb dolga volt, de holmi mesebeli királyfi sem: mert manap azok se igen érnek rá az ilyesmire, hanem igenis egy nemtő volt, női alakban, a ki könyörült rajta. Hogy ki volt, honnan jött, nem tudom s a könyv se tudja. Elég, hogy piczi, gyöngöd kezek egy szép reggelen, kihuzták őt a por alól, s oly társaságot adtak melléje, a mely méltán megilleti.

lett, s érzelkeit annyira elárasztotta az öröm, hogy azt hitte, miszerint koronájának minden gyönyörét felülmulja ez állapotnak gyönyöre.

Tovább ivott; de a részegség beálltával mely álomba merült, miből csak egy heves főfájással ébredt föl.

Ez új állapot elfeledteté vele az előbb élvezett gyönyört. Hivatta Bécri-Mustaphát, kinek elpanaszolta bajját. Ez, kit a tapasztalat szakértővé tett, életére fogadta, hogy azonnal meggyógyítja Amuratot. Nem is ajánlott neki más orvosságot, mint azt, hogy kezdje újra a borivást. A szultán beleegyezett. Öröme visszatért, főfájása azonnal elmúlt. E fölfedezés annyira elbájolta őt, hogy azután egész életét át gyakorolta, ugyannyira, hogy egy napot sem mulasztott el borivás nélkül.

Bécri-Mustapha lett magán tanácsnoka, kinek mindig vele kellett lennie, hogy vele együtt igyék. Midőn meghalt, nagy pompával temetteté el egy pincében, hordók közé; s csak azután tűnt ki, hogy nem élt többé boldogul egy napot sem, mióta elveszítette ezen ügyes orvost és hü tanácsadót.

Bár sok ily jótékony kéz támadna a hazában, mert bizony nagy még a hamupipókék száma, melyek megváltásra várnak. A karácsony ép a legjobb alkatom erre.

Helyi és vidéki hírek.

— E hó 19-ére lettek a városi képviselők egybehíva alakuló- és 20-ára részleges tisztújító közgyűlésre. A megírvottak igazoló jegyeket is kaptak és csak ezen jegyek előmutatása mellett léphetnek a közgyűlési terembe.

— Nt. Udvardi Géza ó-kanizsai káplán ur ugyanily minőségben már elfoglalta állását helyben. Ó-Kanizsán nem szívesen látták távoztát, remélik tehát, hogy nálunk is, akár mint lelképásztor, akár mint polgár, megszerzi azon közkedveltségét, melyben Ó-Kanizsán oly bőségesen részesült. Legyen üdvözölve körünkben.

— Az e hó 20-án tartandó városi tisztújító közgyűlés által a következő állások fognak betöltetni: a megüvült polgármesteri, közgyámi, házipénztárnoki és belrendőrbiztosi, továbbá az időközben megüvült adóügyi kölesendbiztosi, a külkézbesítői, valamint az újból rendszeresített III. kerületi orvosi, a könyvelői és II. számvevői, községbírói, ugy az esetleg még megüvült, illetve a tisztújítás folytán megüvülendő állások fognak betöltetni. — Kik ezen állások valamelyikére pályázni akarnak, azok folyamodványukat e héten szerdán d. n. 5 óráig nyújthatják be kérvényeiket.

— Barzadályt keltő hír futotta át a várost esztörtökön, e hó 13-án, este felé. Mindenki azt kérde: „Igaz, hogy Benes András — erős, izmos polgártársunk — meghalt?” Benes már 10 nap óta veszélyes tifuszban fekszik és esztörtökön este halállal küzkölő állapotban lévén, minék folytán halálhírét terjesztették. Ha a közmondás valómondás, ugy Benes ur hosszú életű lesz, mert azt mondják, kinek halállia közelit, az magas életkort fog elérni. Adja az ég, hogy ugy legyen.

— Általános hírként emlegették várososzerint, hogy az alakuló és részleges tisztújító közgyűlés a Kohn Sámuel contra Reitmann Ferenc e hó 13-ára kitűzött sajtóperügyi tárgyalás miatt későbbre halasztatott; másrészt a sajtóper odázottat el, mert a megidézett tanak többje városi képviselő és ugyanaznap a közgyűlés fontossága miatt sokan a tanak közül nem jelentek volna meg. A hírek csak az utóbbi része felé meg a valóságának, mert Reitmann tanak kérelmeztek a sajtóperi tárgyalás elhalasztását és ha jól értesültünk, Bergel Ferencnek Budapesten lévén dolga, nyújtotta át a halasztás iránti kérelmet, melynek hely adatván, valószínű, hogy ez évben a tárgyalás már meg sem tartatik. A közgyűlés elhalasztását pedig a megyei gyűlés folytán az alispán halasztotta el e hó 19. és következő napjaira.

— Mint tudjuk 1889. évi január hó elsején kezd meg a „Takarék- és Hitel Részvénytársaság” működését. Az alakuló közgyűlés által megválasztott elnök és igazgatóság a lefolyt héten választotta meg az intézet pénztárnokát, Szimok Antal ur személyében. Gratulálunk a sikerült választáshoz, valamint a megválasztottnak.

— A Casino-Egylet ez évi december 9-én tartá meg rendes közgyűlését, mely meglehetősen látogatott volt. Az elnök közöhal szerint ismét t. Györgyovánszky György maradt. A többi tisztviselők és választmányi tagok is megmaradtak, csak pénztárosul Jakabovits Áram, könyvtárnokul Hirschenhauser Manó urak, az elhunyt és nem Zentán tartózkodó választmányi tagok helyett Kohn Ignác, id. Dudás István és Hirschenhauser József választattak meg. A közgyűlés egy bizottságot is küldött ki, melynek teendője a jövő év október hóban lejáru helyiség-bérlés tárgyában javaslatot tenni.

— A helybeli önk. tüzőtő-egylet 1889. évi január hó 12-én tartja meg szokásos táncvigalmát, mire t. olvasóink figyelmét már most bátorodunk felhívni azon megjegyzés mellett, hogy ki ez önfeláldozó egylet javára mulat, az saját czélja mellett a közjóért is áldoz.

— Hétfőn, f. hó 17-én megyei törvényhatósági közgyűlés lesz.

— A szabadkai I. nőegylet 1889. évi január hó 12-én tartja meg szokásos táncvigalmát.

— Magy. kir. államvasutak. A magy. kir. államvasutak szabadkai városi irodája a karácsonyi ünnepek alkalmából e hó 24-én délután 2 óra 25 perczkor induló személyvonattal Szabadkáról Budapestre és vissza kirándulást rendez a következő leszállított árak mellett: II-od osztály oda és vissza 7 frt 40 kr., III-ad osztály oda és vissza 5 frt 30 kr. E jegyek 14 napi érvényességgel bírnak és visszautazásnál a személy- és gyorsvonati külömblet ráfizetése mellett gyorsvonatra is használhatók. Az e kirándulásban részt venni óhajtok szíveskedjenek ebbeli szándékukat, mely meg nem másítható, személyesen vagy levél által fennü városi irodával e hó 20-ig tudatni. A jegyek e kiránduláshoz csak a városi irodában adatnak ki. A magy. kir. államvasutak városi menetjegy-irodája Szabadkán.

— A legrégibb sajtótörvény bizonyosan I. Ferdinand által hozatott még 1528-ban július 24-én, így hangzik: „könyvnyomdászok, kik tiltott könyvek nyomásán rajtakaptnak, — mint az összes tartományok főcsábitói és mételeyzői kegyelem nélkül azonnal vizáltali halállal bünhődjenek és árui elégtessenek.” Tehát vízzel-tűzzel való kiirtás.

— Sajtóper. Mamuzsich Ágoston ügyvéd Stoeck Károly a „Bácskai Ellenőr” szerkesztője ellen sajtóperit indított, melyet a budapesti esküdtszék a napokban tárgyal. Az inkriminált közlemények garmadával fekdtek a bíróság előtt. Az egyiknek czime „A gödrösi betyár”, s beszél Mamuzsich Ágostonról; a másik ugy kezdődik, hogy „Tisztul a levegő” s azt mondja, hogy Mamuzsich Ágoston, a hirhedt pánszláv agitátor ügyvédi irodáját Ilavára teszi át; a harmadik azt mondja, hogy a választási törvény megalkotásakor nem gondoltak arra, hogy gazember is lehet választási elnök”, — ezt a tisztet pedig Mamuzsich Ágoston viselte; a negyedik végre „Rabállományi jelentés” czimen a panaszt család miatt elítelt 29. számú rabnak mondja, a kit a „Pesti szálló” előtt összegazembereztek és felpofoztak. — Ez enyelgések miatt Mamuzsich panaszt tett Stoeck ellen rágalmazás és becsületsértés miatt. A bizonyító eljárás után az esküdtszék verdiktje, melyet másfél órai tanácskozás után hoztak, a következő: Van-e becsületsértés a Mamuzsich erkölcsi diplomája című inkriminált közleményben? Az esküdtszék felelete 1 igen, 11 nem; vétkes-e Stoeck a becsületsértés vétségében? 1 igen, 11 nem. Foglal-e magában becsületsértést „A pofozott választási elnök” című ür? 5 igen, 7 nem; vétkes-e a vádlott? 5 igen, 7 nem. Tartalmaz-e becsületsértést „A gödrösi betyár” felirásu czikk? 4 igen, 8 nem. Vétkes-e a vádlott? 3 igen, 9 nem. Van-e becsületsértés a „Tisztul a levegő” című közleményben? 7 igen, 5 nem; vétkes-e Stoeck a becsületsértés vétségében? 6 igen, 6 nem. E felmentő derdikt alapján a törvényszék Stoeck Károlyt a becsületsértés vétségének vádja alól fölmentette és kötelezte Mamuzsich Ágostont 44 frt per és 75 frt 49 kr eljárási költség megfizetésére. A magánvádoló semmiségi panaszt jelentett be.

— Furfangos tolvaj szövetséget fedezett föl Klemm Jusztin esendőrfőhadnagy Topolyán, melynek jelesebb tagjait f. hó 3-án adta át a szabadkai kir. törvényszéknek. A tolvajbanda, mely számos taggal rendelkezik, Magyarország legtöbb nagy városában lopást követett el, s Topolyára, hol a szövetség egy-két tagja tartózkodott 30 pénzeslevél küldetett a tolvajok családjához s tolvajprogrammal bírt, melyet a legapróbb részletekig keresztül vittek. A tagoknak jómódu külsővel, lokupez forma ruházzal kell bírn s párosával vásáros helyeken ott fetrengenek, hol pénzes parasztok (de csak parasztok!) lovat, vagy szarvasmarhát adnak-vesznek. Az áldozat kiszemeltetik, s szemmel tartatik, midőn a vásárt elhagyja, a tolvaj nyomon követi s egy kevésbé népes helyen szemé háttára egy pénzes tárczát „talál”. E czélből a pénzes tárcza készletben tartatik s valóságos

requisitumot képez. A paraszt-áldozat látva, hogy egy jó külsejű ember pénztárczát talált, előbb kíváncsiságból, majd birvágyból esatlakozik a „szerencsés megtaláló”-hoz, a ki int szemével, hogy kővesse mert „ott” sokan láthatják. A társolvaj mindezt figyelemmel kíséri, s midőn a „találó” az áldozattal vala, mely néptelen utcára tért, nekik ront, hogy ő elvesztette pénztárczáját s „kend megtalálta!” rivalja a tolvajra itt látszólag ijedten veszi ki zsebéből a tárczát s odaadja a keresőnek, a ki körülszimatolja, s legott viszszaadja, mondván: „Nem ez!” — Hanem akkor kend találta meg, szólítja meg most az áldozatot, „ide tárczáját!” Az áldozat ártatlansága tudatában odaadja pénzzel tömött tárczáját, a „kereső” azt is körülszimatolja, s azt mondja: „ez se az!” s mégis kendnél van! fogja csak azt a tárczát — mondja társainak, míg én ezt az embert kikutatom!” A társ átveszi a tömött tárczát, a másik kutatni kezdi az áldozat zsebeit, ez alatt tömött tárczájából a társ kiszedegeti a bankókat, s mire a kutatás véget ér, — kész a lopás is, a tárcza megfogyottan visszakerül eredeti tulajdonosához. A „kereső” elrohan, hogy tárczáját keresse, a társ is odébb áll, s a meglopott paraszt csak későn veszi észre, hogy mennyire megsoványodott a tárczája. Ime a tervszerű lopás, melyről az elfogott tolvajok azt vallották, hogy ritkán szokott balul futni ki. Ez esetről később még részletesebb tudósítást fogunk közölni. Zombor és Vidéke.

— **A kereseti adó** a gyermekek számához arányítva számítandó, indítványozta a francia képviselőház egyik tagja, Gaulier, midőn a pénzügyminiszter a kereseti adó módcsitványát terjesztette elő. Eszerint az, kinek több mint 7 gyermeke van, adómentes, mint az, kinek csak 2000 franc jövedelme van. 6—7 gyermekkel bíró család az adó $\frac{1}{12}$, 5-tel bíró $\frac{1}{3}$, 4-gyel bíró $\frac{1}{2}$, 3-mal bíró $\frac{2}{3}$, 2-vel bíró $\frac{5}{6}$ részét és csak egy gyermekkel bíró család fizesse a teljes kereseti adót. Gyermeknélküli hitvesek vagy özvegyek kereseti adója $\frac{1}{6}$, nagykoru nőtlen polgár $\frac{1}{3}$ részével emelendő.

— **Ujságíró a pokolban.** Egy lapszerkesztőnek pokolbamenetelét, mert a lapszerkesztőket és kiadókat az olvasók és előfizetők rendszeren a pokolba küldik — egy amerikai lap elmésen és találóan így írja le: „Sátán ő felsége a szepegő lelket nem eresztí be, mert így szól hozzá: Neked már a földön pokoli életed volt, előfizetőidet soha igazán ki nem elégíthetted; mert ha újdonságot nem közöltél, szidtak téged, pedig ha képzelő erővel segítségével is közöltél néha olyanokat, ismét gyálztak téged. Az előfizetési s egyéb díjakkal a legtöbbben hátralékban maradtak s ha ennek folytán szombaton pénzed nem volt: a szedők és nyomdászok ugyancsak befutották neked a poklot. Ha megmondád az igazságot, lapodat gorombának mondták. Ha elhallgattad, gyávnak szidalmaztak téged. Én az ilyenek helyét a pokolban nem adhatok; takarodjál tehát innét és iparkodjál, hogy a mennyországba juss.”

— **A sorsjegyek birtokosainak** nem ajánlhatunk jobb sorsolási lapot, mint a „Pénzügyi Utmutató”, Lendvay Sándornak e kitűnően szerkesztett szakközlönyét (kiadóhivatala Budapest, Andrassy-ut 84.) mely most adta ki jövő évre szóló előfizetési felhívását, még pedig igen sikerült alakban. Az előfizetési felhívás ugyanis nem egyéb mutatószám, mely tartalmazza a lapnak összes rovatait s minden egyes rovatban mutatószámul közöl egy-egy cikket, közleményt, értesítést, sorsolási jegyzéket stb., melyek az év folyamán a lapban megjelentek. A mutatószámok csakugyan meggyőznek a lap tartalmasságáról, elevenségéről és sokoldalúságáról. A „Pénzügyi Utmutató”-t tudvalevőleg a belügyminiszter külön körrendeletben ajánlotta, mint „teljesen megbízható” szakközlönyt, mely a közönségnek üzleti érdek nélkül gyakorlati utmutatást nyújt az értékpiacon összes viszonyai felől s mindazokon kívül amiket egy gondosan szerkesztett sorsolási lapnak tartalmaznia kell. Felöleli a gazdasági és pénzügyi kérdések csaknem mindegyikét oly feldolgo-

zásban és az adatok oly tárházát nyújtva, hogy az olvasó nemcsak tájékozhatást, hanem a maga gazdasági viszonyai javára okulást is nyerhet e lapból. S ebben, valamint az irodalmi színvonal által (munkatársai elismert nevű gazdasági írók) különbözik a német-magyar „Mercur”-októl és a többi sorsolási lapoktól, melyek legtöbb esetben nem egyebek, mint az illető kiadóknak a maguk banküzleti céljaira szolgáló közlönye. Igen becses rovata e lapnak „szerkesztői üzenetei” mely hasznos utbaigazításokat nyújt a közönségnek mindenféle pénzügyi természetű kérdésekben. — A közhasznú lapra ismételve felhívjuk az értékpapirokkal és főleg sorsjegyekkel bíró közönség figyelmét. Előfizetési ára egész évre csak 2 frt.

— **Egy örült végrendelete.** Kegyelmes uram! szólott egy egyén, ki egy kézmives egyszerű ruhájába volt öltözve, Richelieuhöz, Franciaország nagy miniszteréhez, kegyelmes uram, egy találmányom van, mely azon nemzetet teszi gazdaggá, hatalmassá mely azt elfogadja. Kegyelmes uram engedje meg, hogy kihallgatásra fogadtassam. Miután azonban Richelieu épen rossz kedvében volt és a kézmives kérésével ostromolta, megparancsolá a miniszter, hogy vessék fogságba e „bolondot”. De ez ember ott sem hallgatott találmányáról és magára vonta egy brit nemes figyelmét, a ki de Cause fogalmait magáévá tette és őt a gőzérő feltalálására vezette.

— **Minden nagy találmányt** nevétségessé akarnak eleinte tenni. De ha a tanuk száma gát nélkül gyarapodik, és tagadhatlan tények tesznek róla tanúságot, akkor a legszilárdabb kétség, minden előítélet rombadől. Így bizonyítja a berlini poliklinikán működő Hoersch orvosdator: „Warner Saf Curájával önmagamom is tettem kísérletet, mert a legesekélyebb meghűtésnél izületreumát és szívdobogást kaptam. Ezen érzékenységem azóta megszűnt, és a szív működés is csendesebb.” Számos ily bizonyítványunk van orvosoktól és megdönthetetlenül bizonyítják a Warner Saf Curának gyógyító erejét, Warner Saf Curájának ára üvegenként 2 frt és minden gyógytárban kapható. Használati utasítást tartalmazó füzetek ingyen és bérmentve küldetnek meg. Cim: Warner H. H. és Társa Pozsonyban.

— **Egy fejezet a fogak fentartásához.** Nem rég volt említve, hogy Popp J. G. udvari fogorvos a már 49 év óta kitűnő hatása miatt az egész világon elterjedt Anatherin-szájvízből elkészítette az öt milliomedik palackot és elhatározta, hogy ezentul a palackokat ugyanazon ár mellett tetelesen megnagyobbitja. Most azonban még azt kívánjuk konstatálni, hogy dr. Poppnak nemcsak az Anatherin-szájvíze, hanem egyéb fog- és szájkonzerváló szerrei is hasonló kedveltségnek örvendenek. Fogpasztája (35 kr.) naponta ezrenként küldetik szét. Anatherin fogpasztája tégelyekben (1 frt 22 kr.) az előkelő világ legkedveltebb fogtisztító szere. A fogpor barátai előtt nagy kedveltségnek örvend dr. Popp fogpora (63 kr.) Mint a fentiekből látható, itt mindenféle fog- és szájkonzerváló szerrel van gondoskodva. Mindenki tudja, hogy az egészség egyik feltétele a száj és fogak ápolása, melyeknek elhanyagolása súlyos következményekkel járhat. De ajánlatos csak dr. Popp-féle készítményt kérni, mert számos utánczat van forgalomban. — E szerek kaphatók: Czirfusz F. gyógyszerárban, Szabó S. és Nikolits M. kereskedésében.

— **A Schvarcz-féle könyvkötészetbe** egy jó magaviseletű fiú **t a n o n e z u l** felvételik.

Irodalom.

— **Kinek serült gyermekei** vannak s azoknak igazi nemes örömet akar szerezni, annak nem adhatunk jobb tanácsot, minthogy karácsonyra lepje meg őket azzal, hogy megrendeli részükre a legszebb magyar ifjúsági folyóiratot, dr. Radó Antal „Magyar Ifjúság”-át. E lap valóban csak

a legjobbat nyújtja fiatal olvasóinak; minden száma valóságos kinc és bányája az épp oly becses, mint érdekes közleményeknek. Kéthetenként egyszer, vasárnap köszönt be az előfizetőhöz, nagy alakú, diszes füzetben, melyet a legszebb képek tarkítanak. Van benne két gyönyörű ifjúsági elbeszélés, vers, cikkek a természettudományok, a történelem és földrajz köréből, utasítás kézi ügyességek elsajátítására, természettudományi kísérletezésre, talány, számtani feladvány stb., sőt a szerkesztőség a gyermekek munkakedvének élesztésére még nagy pályadíjakat is szokott kifizetni. A „Magyar Ifjúság” egy évfolyamának ára 6 frt, egy évharmadé (4 hó) 2 frt. A pénzek legcélszerűbben a kiadóhivatalba (Budapest, VII. Károly-körút 15.) küldendők.

— **Házi Könyvtár** czim alatt Révai testvérek kiadóhivatala és könyvkereskedése a magyar irodalom jelesebb műveinek jegyzékét küldötte meg nekünk, mely jegyzék magában véve is egész könyvet képez. Eltekintve attól, hogy a magyar nyelven megjelent és az irodalom minden ágát felölelő munkák 27, egymástól szorosán elkülönített csoportba vannak felosztva, az egyes csoportok összeállítására oly gondosságot tanúsít, mit akár a szorgalom, akár a szakértelem elismeréséért szívesen igazolunk. A midőn mindinkább fejlődő hazai irodalmunkban a napról-napra szaporodó munkák egész jalmazzá nőnek ki magukat, bizony még a könyvkereskedőnek is meggyűlik a baja, ha nincs segédeszköze, valóságos iránytűje, mely őt a chaosból kisegíti. Hát még a laikus, a dilettans könyvedelő, ki a hallott vagy a kirakatokban elolvasott címeket nem tarthatja eszében és aztán, ha könyvet akar venni, azt sem tudja, hol keresse. Mert a szakok szoros elkülönítése igen fontos ám, nemcsak azért, hogy mert oly rokon csoportok lehetnek, melyek akár egy kalap alatt is megférhetnének, hanem főleg azért, hogy teljes és tiszta tájékozást nyújtsanak annak, ki a könyvjegyzék nélkül csak úgy nem lehet el, mint az aranyműves a próbakő nélkül. És szempontból fogva fel a dolgot, Révai testvérek könyvjegyzéke valóban hézagot pótló, de még a mellett egy nagyon örvendetes jelenség is. Hézagot pótló, mert ily teljes jegyzéket magyar nyelven nem láttunk, tehát nem is volt, örvendetes pedig azért mert a mellett tanuskodik, hogy nekünk is van már mivel büszkélkednünk és nem nézünk irigy szemmel egy Brockhaus-féle „Katalog”-ra. A tudós, az író a kereskedő, a művész, a jogász és az egyház embere egyaránt megtalálja a jegyzékben azt, amit keres, megtalálja a legrégebb munkát ép úgy, mint a legújabbat és meggyőződésből mondhatjuk, hogy az utolsó évtizedek irodalmának ép úgy, mint a legutolsó hónap irodalmának nincs egyetlen fontosabb irodalmi jelensége sem, melyet e jegyzékben felvéve nem találunk; — Akik e jegyzéket birni óhajtják — és nagyon ajánljuk mindenkinek — forduljanak Schvarcz Sándor könyvkereskedéséhez, honnan azt szívesen ingyen és bérmentve megküldik, és hol az abban elsorolt könyvek ugyanazon áron kaphatók.

Az értéktőzsdéről.

— **A „Pénzügyi Utmutató” tudósítása.** —

Az osztrák hitelrészvény tegnap a 300-as árfolyam alá szállott. Ez képezi a közelebbi múlt tőzsdéjét legnevezetesebb eseményét, ha el akarunk tekinteni ama másik, tőlünk talán távolabb fekvő eseménytől, hogy az orosz kölesönt közel ötszörösen tuljegyezték. Pedig a kettő között félreismerhetlen az okozati összefüggés. Az orosz kölesönt aláírásának sikerében senki sem kételkedett, de az a körülmény, hogy magában Párisban közel háromszor jegyezték az 500 millió franknyi kölesönt, arra mutat, hogy Franciaországban hazafias eszelekedetnek tartották támogatni az orosz kormány pénzügyi vállalkozását főleg azért, mert a német hivatalos sajtó egyenesen felhívta a német tőkepénzeseket, hogy ne adják oda pénzüket az orosz államnak. És a politikai ellentéteknek más téren való ilyenmü nyilatkozásai csakugyan

alkalmasak arra, hogy gondolkodásba ejtsék a tőzsdei köröket.

Másrészt a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok szintén nyomászként hatnak az értékpapír forgalomra és ha ily körülmények között az árfolyamok hanyatlása mégis csak mérsékelt, úgy ezt annak tulajdoníthatjuk, hogy a speculáció nem vesztette el bizodalmit és törhetlenül reméli, hogy a jelenlegi állapot csak mulólagos és hogy nem sokára jobb napok virradnak a tőzsdére.

Hogy a tőzsdei körök ezen bizodalma nem éppen alaptalan, azt a járadékpapírok mozgalmata mutatja. Ugy az aranyjáradék, mint a papírjáradék szilárdul tartja árfolyamát s állampapírjainkat általában kevésbé érintette a legutóbbi napok boisse-áramlata. Bankrészvények általában gyengültek. Biztosító társaságok közül első magyar általános ismét 60 frttal emelkedett. Malomrészvények nagyjából emelkedtek. Vasuti részvények közül alföld-finnie elsőbbséget, ellenben északkeleti kevésbé emelkedett. Takarékpénztárak nem változtak. Iparvállalatok közül egyesek jobb keresletnek örvendtek. Sorsjegyek legnagyobb részét emelkedtek. A valuta kevésbé drágult.

A fontosabb értékpapírok árváltozása kitűnik a következő összeállításból:

	decz. 4.	decz. 11.
Magyar aranyjáradék	100.50	100.20
" papírjáradék	91.95	91.85
Osztrák hitelrészvény	303.40	299.70
Magy. leszámítoló bank	97.25	96.90
Első magyar biztosító társ.	3070.—	3130.—
Alföldi vasut	193.—	191.50
Basilika sorsjegy	8.—	8.15
Budai sorsjegy	61.—	63.—
Olasz vöröskereszt	13.25	13.—
Cs. kir. arany	5.75	5.77

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5.38	8.—	2.28	9.10
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	8.50
Szabadkáról indulás lefelé	8.59	1.46	6.18*	5.50
Csantavér érkezés	—	2.29	—	6.42
Csantavérről felé	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.15	10.52*
indulás	6.10	9.53	2.25	11.22*
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5.45*	2.45*
Baja érkezés	8.52	5.02
Baja indulás	6.50*	10.26
Szabadka érkezés	10.—*	12.40

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy
Szabadka indulás	5.25*	2.10	6.40*
Zombor érkezés	8.05	3.17	9.27
Eszték " "	1.47	6.18	4.25
Villány " "	3.47	—	6.21
Villány indulás	—	1.08	9.20*
Eszték indulás	8.26	3.46	11.31
Zombor " "	11.19	8.10*	6.59
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.05

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED.

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*
Szabadkára érkezés	9.34	1.20	10.36
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Schwarz Sándor.

HIRDETÉSEK.

Zálogházi osztály a „Zentai Hitelszövetkezet”-nél.

Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig.

A „Zentai Hitelszövetkezet” ezen-nel közhírré teszi, hogy

arany- és ezüstneműeket, állampapírokat és sorsjegyeket

a tulajdonos nevének puhatólása nélkül, valamint

helybeli és vidéki részvényeket

olesó kamattal mellett

kézi zálogul

a hivatalos órák alatt elfogad.

Az igazgatóság.

Üzleti helyiség Hidutca 356. szám.

Hirdetmény.
A „Zentai Hitelszövetkezet” összes törzsbetét-tulajdonosai felhivatnak, hogy törzsbetéti könyveiket az intézetben leszámolás végett letéteményezni szíveskedjenek.

Az igazgatóság.

A „Zentai Hitelszövetkezet”

ezen-nel közhírré teszi, hogy zálogházi osztályában

Zentai takarékpénztári részvényeket 80 frt

Zentai ált. tak. pénztári 50 .

Zenta-vidéki tak. pénztári 30 .

előleg mellett kézi zálogul elfogad.

Az igazgatóság.

Zálogházi osztály a „Zentai Hitelszövetkezet”-nél.

PSEPHOFER J.

gyógyszertára Bécsben I. Singerstr. 15. az arany birodalmi almához.

Vértisztító labdacok, ezüztől általános labdacoknak nevezve, valóban megérdemlik ezen elnevezést, mert tényleg alig létező betegségek, melyeknél ezen labdacok esodaszerü hatásukat megérdemlik. A legmagasabb fokig, hol sok más gyógyszer hatásán marad, ezen labdacok használata gyakorlatilag alig alatti teljes gyógyulást idézik elő. 15 darab labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr., 60 darab doboz, azaz egy tekerésben 1 frt 5 kr., barmintesen utánvételek küldeményként 1.10 kr. A pénzösszeg előleges beküldése mellett barmintesen küldéssel az árak következők: 1 tekerés labdacok 1.25, 2 tekerés 2.30, 3 tekerés 3.35, 4 tekerés 4.40, 5 tekerés 5.40, 10 tekerés 9 frt 20 kr. (Egy tekerésnél kevesebb nem küldhető.)
Valódiaknak csak azon labdacok tekinthetők, melyeken a használati utasítás Pserhofer J. sajátkezű aláírásával és melyek minden doboz fedelén ugyananezen aláírással vörös színben vannak elírva.
A számtalan levelel, melyekben e labdacok használói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után, mindig visszanyert egészségükért köszönetet mondanak, e helyütt csak néhányat közlünk azon meggyőzéssel, hogy mindenki, ki e labdacokat egyszer használta, azokat tovább szokta ajánlani.

Itt a sok közül csak néhány köszönő levelet iktatunk be:

Schierbach, 1888. febr. 17. Vértisztító labdacokból egy tekerést küldtem. Tisztelettel üzemeltettem, aliből ezennel El nem mulasztandóan egyáltalán ezen labdacok használatának eredményét: Gyerekkoromban meggyógyultam az én, hogy dolgotomat nem végzettem meg már bizonyára meghaltam volna, ha az én esodaszerü labdacot nem mondom. Az Isten áldja meg önt érte. Bizom abban, hogy labdacok teljesen meggyógyítanak, épp Kálfie Terézia helyreálltá.

Wien-Nustadt, 1887. dec. 9. T. uram! 60 éves magyemen neveltem mondok ezer köszönetet, ki 6 évig szenvedtettem gyomorhurutban és vizibetegségben. Terhebe esett az élet és már vesztene véltem, midőn esetleg az ön vértisztító labdacot használhatta vette és azoknak hozzászabó idejé használata öt gyógyította. Tisztelettel W e i n e t e l J o s e f a. Mitterinzendorf Kirchschorf mellett F.-Austria 1886. január 10-én.

T. uram! Szíveskedjék postán, kitérőm F a g y b a l z s a m Pserhofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült szoré miatt legbiztosabb szemek elismerve 1 köcsöggel 40 kr. Barmintevé 65 kr. S p e r h o f e r J e s z e f t e s z e r p k a t a r r h u s r e k e d t s e g e s g r e s s k ö l h o g e s e n . 1 ü v e g 5 0 k r . A m e r i k a i k ö s z e n y k e n e s , a l e g j o b b s z e r m i n d e n k ö s z e n y e s b a j o k , t a g s z a g . A . W . - t o l . K i t i n o h á z i s z e r a r o s z e m e s z t e s o k o z o t t s o b e k n e l , g y u l l a d a s k o n a l , m e g e s s e g a t a s , i s c h i a s . F i l s z a g a t a s s t b e l l e n . 1 f r t 2 0 k r . L e g j o b b h a j n o v e s z t o s z e r . E g y s z e l e n P o r a l á b i z z a d á s e l l e n . E g y b o b o z z a l 5 0 k r . B a r m i n t e v e 7 5 k r . G o l y v a b a l z s a m , m e g l i z h a t ó s z e r g o l y v a e l l e n . 1 ü v e g 4 0 k r . B a r m i n t e v e 6 5 k r . É l e t e s z e n e z i a (p r á g a i e s z ö p p e k) : m i n d e n t o t t g y o m o r , r o s z e m e s z t e s e s m i n d e n n e m e t t a l e s t i b a n t a d o m e l l e n k i t i n o h á z i s z e r . 1 ü v e g s e v e l 2 2 k r . A n g o l e s o d a b a l z s a m . 1 ü v e g 1 2 k r . 1 ü v e g 1 f r t 2 0 k r . A z i t t e l s o r o l t k e z i t m e n y e k e n k i v ü l m i n d e n o s z t r á k - m a g y a r h i r l a p b a n h i r d e t t b e l - e s k ü l l ö d i g y o g y s z e r e s z i k ö l n ö l e g e s s e g k a t a r o n v a n n a k e s a n e t a n r a k t a r o n n e m l e v ő c z i k k e t k i v a n a t r a p o n t o s a n e s j u d a n y o s a n b e s z e r e z z ü k . P o s t a k ü l d e m e n y e k l e g g y o r s a b b a n i n t e z t e t n e k e l a z á r a k e l ö l e g e s b e k ü l d e s e m e l l e t t ; n a g y o b b m e g r e n d e l e s e k a z á r u t á n v e t e l e m e l l e t t k i l l e t n e k . A z ö s s z e g e l ö l e g e s b e k ü l d e s e s a t a l - l e g e z e r s e r e s z e r p o s t a t a l v a n y o n - a k o l t s á g s o k k a l k e v e s s e b b , m i n t u t á n v e t e l e s k ü l d e m e n y e k n e l .

Rehrbach, 1886. febr. 28. T. uram! Mult év november hóban paldeltem önnél egy tekerés labdacot. En valaminőm a legjobb eredményvel használtam. Mindkettőn erős főfájásban és rossz székelseben szenvedtettem, úgy hogy már kórházba szállítottam volna, ha az ön labdacot nem önnök a legforróbb közönyttemet fogozom ki. Legmelyebb tisztelettel Z w i e k l A n n a . Tisztelettel L i s z t A n a l .

F a k e r p o r o k k a t a r r h u s , r e k e d t s e g e s k ö h o g e s e l l e n . 1 d o b o z 3 5 k r . b e r m . 6 0 k r . T a n n o n c h i n i n k e n o c s P s e r h o f e r J - t o l . L e g j o b b h a j n o v e s z t o s z e r . E g y s z e l e n c z e v e l 2 f r t . E g y e t e m e s t i s z t i t o s ó B u l l r i h j o b b s z e r m i n d e n k ö s z e n y e s b a j o k , t a g s z a g . A . W . - t o l . K i t i n o h á z i s z e r a r o s z e m e s z t e s o k o z o t t s o b e k n e l , g y u l l a d a s k o n a l , m e g e s s e g a t a s , i s c h i a s . F i l s z a g a t a s s t b e l l e n . 1 f r t 2 0 k r . L e g j o b b h a j n o v e s z t o s z e r . E g y s z e l e n P o r a l á b i z z a d á s e l l e n . E g y b o b o z z a l 5 0 k r . B a r m i n t e v e 7 5 k r . G o l y v a b a l z s a m , m e g l i z h a t ó s z e r g o l y v a e l l e n . 1 ü v e g 4 0 k r . B a r m i n t e v e 6 5 k r . É l e t e s z e n e z i a (p r á g a i e s z ö p p e k) : m i n d e n t o t t g y o m o r , r o s z e m e s z t e s e s m i n d e n n e m e t t a l e s t i b a n t a d o m e l l e n k i t i n o h á z i s z e r . 1 ü v e g s e v e l 2 2 k r . A n g o l e s o d a b a l z s a m . 1 ü v e g 1 2 k r . 1 ü v e g 1 f r t 2 0 k r . A z i t t e l s o r o l t k e z i t m e n y e k e n k i v ü l m i n d e n o s z t r á k - m a g y a r h i r l a p b a n h i r d e t t b e l - e s k ü l l ö d i g y o g y s z e r e s z i k ö l n ö l e g e s s e g k a t a r o n v a n n a k e s a n e t a n r a k t a r o n n e m l e v ő c z i k k e t k i v a n a t r a p o n t o s a n e s j u d a n y o s a n b e s z e r e z z ü k . P o s t a k ü l d e m e n y e k l e g g y o r s a b b a n i n t e z t e t n e k e l a z á r a k e l ö l e g e s b e k ü l d e s e m e l l e t t ; n a g y o b b m e g r e n d e l e s e k a z á r u t á n v e t e l e m e l l e t t k i l l e t n e k . A z ö s s z e g e l ö l e g e s b e k ü l d e s e s a t a l - l e g e z e r s e r e s z e r p o s t a t a l v a n y o n - a k o l t s á g s o k k a l k e v e s s e b b , m i n t u t á n v e t e l e s k ü l d e m e n y e k n e l .